Relationship of Abuse and Violence in Childhood with Marital Intimacy Among Discordant Couples

Mojtaba Amiri Majd*: Associate professor, department of psychology, Abhar branch, Islamic Azad University, Abhar, Iran. amirimajd@abhariau.ac.ir

Shabnam Kakavand: M.A department of clinical psychology, Qazvin branch, Islamic Azad University, Qazvin, Iran. shabnamkakavand8@gmail.com

Abstract

Introduction: Intimacy in a marital relationship is the process of connection, self-understanding, and self-disclosure in the presence of a partner, which can be affected by different factors. This research aimed to determine the relationship between abuse and violence in childhood with marital intimacy among discordant couples.

Methods: The sample of this study was sixty discordant couples which were selected using convenience sampling from the couples whom were applicants of uncontested divorce in the courts of Qazvin city and responded to the Iranian questionnaires of child abuse, child confrontation with domestic violence scale and couples intimacy. The data were analyzed by The Pearson correlation coefficient and regression analysis.

Results: The results showed that there is a positive relationship between abuse and violence in childhood and marital intimacy and abuse and violence in childhood anticipates couples' conflicts.($P \leq .05$)

Conclusions: It can be concluded that because abuse and violence in childhood has a negative impact on the attachment level of people, it decreases the individual trust, and therefore it decreases the marital intimacy.

Keywords

Abuse

Childhood

Violence

Marital Intimacy

*Corresponding Author

Study Type: Original
Received: 05 May 2017
Accepted: 18 Sep 2018

Please cite this article as follows: Amiri Majd M, and Kakavand S. Relationship of abuse and violence in childhood with marital intimacy among discordant couples. Quarterly journal of social work. 2018; 7 (1); 29-36

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-05]

رابطه آزاردیدگی و خشونت دوران کودکی با صمیمیت زناشویی در زوجین ناسازگار

مجتبی امیری مجد*: دانشیار، گروه روان‌شناسی - دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ابهر ، ابهر، ایران. amirimajd@abhariau.ac.ir
شبنم کاکاوند: کارشناس ارشد روان شناسی بالینی، گروه روان شناسی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین ، قزوین، ایران. shabnamkakavand8@gmail.com

واژگان کلیدی

آزاردیدگی

دوران کودکی

خشونت

صمیمیت زناشویی

چکیده

مقدمه: هدف پژوهش حاضر تعیین رابطه بین آزاردیدگی وخشونت دوران کودکی با صمیمیت زناشویی در زوجین ناسازگار بود.

روش: نمونه عبارت بود از شصت زوج ناسازگار که به روش نمونه‌گیری در دسترس از بین زوجین متقاضی طلاق توافقی دادگاه‌های شهر قزوین انتخاب شدند وبه پرسشنامه‌کودک آزاری در ایران و مقیاس مواجهه کودک با خشونت خانگی ادلسون و همکاران و صمیمیت زوج‌ها اولیا و همکاران پاسخ دادند. داده‌ها با استفاده ازضریب همبستگی پیرسون وتحلیل رگرسیون تحلیل شدند.

نتایج: یافته‌ها نشان داد بین آزاردیدگی و خشونت دوران کودکی با صمیمیت زناشویی زوجین ناسازگار رابطه وجود دارد. وآزاردیدگی و خشونت دوران کودکی، ناسازگاری زوجین را پیش‌بینی می‌کند.($P<۰/۰۵$)

بحث و نتیجه‌گیری: می‌توان نتیجه گرفت آزاردیدگی و خشونت دوران کودکی به‌علت تاثیری که به میزان دلبستگی افراد دارد میزان اعتماد فرد را کاهش داده و این موضوع سبب کاهش صمیمیت زناشویی می‌شود.

* نویسنده مسئول
نوع مطالعه: پژوهشی
تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۰۲/۱۵
تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۶/۲۷

نحوه استناد به مقاله: مجتبی امیری مجد و شبنم کاکاوند. رابطه آزاردیدگی و خشونت دوران کودکی با صمیمیت زناشویی در زوجین ناسازگار. فصلنامه مددکاری اجتماعی، ۱۳۹۷؛ ۷ (۱): ۳۶-۲۹

[Downloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-05]

مقدمه

ازدواج و تشـکیل خانواده به‌عنوان یکی از مراحل زندگی اسـت که همواره به‌عنوان یکی از مناسـک اجتماعی مورد تاکید بوده و پاسخگوی نیازهای عاطفی افراد است.(۱) در جوامع امروزی احساس تعلق خاطر، نیاز به داشتن یک همراه و همدم در زندگی برای برآوردن نیازهای روان‌شناختی، و داشتن رابطه صمیمی از انگیزه‌های تشکیل خانواده است.(۲)

پژوهشگران حیطه خشـونت خانوادگی معتقدند که فرهنگ و ساختار بعضی خانواده‌ها شرایط لازم را برای به‌کارگیری خشـونت علیه زنان و کودکان فراهم می‌آورد. زندگی روزمره خانوادگی، تضادها و مسـائل فراوانی را دامن می‌زند که به‌جز خانواده‌هایی که مسائلشـان را از طریق گفتگو حل می‌کنند، در اکثر خانواده‌ها حرف آخر را فرد قوی‌تر می‌زند و اگر حرف او کارگر نیافتد، برای تثبیت موقعیت خود دست به خشونت می‌زند.(۳)

در واقع صمیمیت زمینه بنیادی را در جهت رضایت و نارضایتی فرد از زندگی فراهم می‌کند، چرا که تعهد زوجین به رابطه استحکام می‌بخشد و به‌طور مثبت با سازگاری زناشویی همراه است. عنصر مشترک در اکثر روابط آشفته این است که زوجین نیازهای صمیمیت یکدیگر را برآورده نمی‌کنند، لذا باید روشی را احیا کرد که در آن صمیمیت در رابطه افزایش یابد.(۴) عوامل متعددی ممکن اسـت صمیمیت زناشـویی را کاهش دهند. یکی از این عوامل، مواجهه با خشـونت خانوادگی، به‌ویژه در دوران کودکی اسـت. شـواهد بالینی و متون تجربی به تاثیر بلند مدت تروماهای بین فردی دوران کودکی بر روابط زوجین تاکید دارند. تجربه اولیه خشونت و بدرفتاری تاثیر خاصی بر توانایی بعدی در ادامه روابط رضایت بخش و صمیمی دارد. شـیوع تجربه خشونت جسـمی و جنسی یا غفلت یا مشاهده خشونت در دوران کودکی در ایالت کبک آمریکا سـی و پنج درصد اسـت. در جمعیت بالینی پنجاه و شـش درصد زنان و سی و هفت درصد مردان که به خاطر مشکلات جنسی یا زوجی مراجعه کرده‌اند گزارش کرده‌اند که در کودکی مورد بدرفتاری جنسی قرار گرفته‌اند.(۵)

بررسـی‌ها و تجارب بالینی نشـان داده‌اند که در جامعه معاصر، زوج‌ها مسائل شـدید را هنگام برقراری و حفظ روابط صمیمانه و ارضای انتظارها و نیازهای یک دیگر تجربه می‌کنند. ایجاد و حفظ روابط صمیمانه و ارضای نیازهای عاطفی و روانی در جریان ازدواج، یک مهارت و هنر است که علاوه بر سلامت روانی و تجارب سالم اولیه به داشتن نگرش‌های منطقی و کسب مهارت‌ها و انجام وظایف خاصی نیاز دارد. بنابراین نارضایتی زن و شوهر از یکدیگر و ازهم‌گسیختگی کانون گرم خانواده‌ها و تاثیر سو این جدایی بر افراد آن، نیاز به رسیدگی و رفع این مساله را مطرح می‌کند.(۶)

در افرادی که در دوران کودکی مورد خشـونت و آزار قرار می‌گیرند، به‌دلیل آسیب‌ها و جراحات روان‌شناختی حاصل از سـو رفتار، طرح‌واره‌هایی شکل می‌گیرد که رابطه زناشویی بعدی آن‌ها را تحت تاثیر قرار می‌دهد. روابط صمیمی و پایدار و به دور از خشونت با کودکان و شریک زندگی، نقش مهمی در سلامت روانی و جسمانی دارد و جنبه مهمی از زندگی زناشویی است که مطالعه علمی آن از دهه ۱۹۹۰ آغاز شده است.(۷)

صمیمیت در روابط زناشـویی، به‌صورت الگوی رفتاری بسـیار مهمی مفهوم‌سازی شـده است که جنبه‌های عاطفی-هیجانی و اجتماعی نیرومندی دارد و بر پایه پذیرش، رضایت خاطر و عشـق شـکل می‌گیرد. روانشناسـان صمیمیت را توانایی برقراری ارتباط با دیگری و بیان عواطف تعریف می‌کنند و آن را حق مسلم و از حالت‌های طبیعی انسان می‌دانند. فـردی که میزان صمیمیت بالاتری را در روابط تجربه می‌کند، قادر اسـت خود را به شـیوه مطلوبتری در روابط عرضه کند و نیازهای خود را به شکل موثرتری به شریک و همسر خود ابراز نماید. صمیمیت زناشویی به‌شدت با کیفیت زندگی زناشویی رابطه دارد و اغلب به‌عنوان یکی از نیازهای روان‌شناختی اساسی و از خصیصه‌های مهم ارتباط زناشویی است که بر سلامت روان، افسردگی، افزایش شادی و سازگاری زناشویی نقش مهمی ایفا می‌نماید.

خشـونت خانوادگی عبارت اسـت از: رفتارهای هجومی و سـرکوب‌گرانه از جمله حملات فیزیکی(جسمی)، جنسی و روانی و همچنین اعمال فشار اقتصادی توسط هر فرد بالغ و جوان نسبت فردی که با او ارتباط نزدیک و تنگاتنگ دارد.

آنچه در وقایع مرتبط با خشونت خانوادگی ناگوار است حضور کودکان در هنگام رخ داد آن است. هر ساله بین سیزده تا هجده میلیون کودک حداقل یک‌بار در معرض خشونت میان والدین خود بوده‌اند.

اکثر پژوهشـگران درباره تعریف کودکان در معرض خشـونت خانوادگی تقریبا اتفاق نظـر دارند که زمانی می‌توان این اصطلاح را به‌کار برد که کودک در خانه خشـونت میان والدین را دیده، شـنیده یا مسـتقیما در معرض آن قرار گرفته یا

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-05]

پیامدهای ناخوشایند ناشی از خشـونت‌های فیزیکی و جنسی اعمال شده علیه مراقب خود را تجربه کرده باشد.(۸)

به‌دلیل اهمیت و نقش تجربه خشـونت در دوران کودکی، خشـونت خانوادگی امروزه مورد توجه قرارگرفته است. در اکثر موارد خشونت در میان خانواده‌ها و در چهارچوب روابط نزدیک زناشـویی گزارش شـده اسـت. امروزه می‌دانیم که اثرات خشـونت فقط به قربانیان آن محدود نمی‌شـود بلکه شاهدان آن را نیز در بر می‌گیرد. کودکان شاهد خشـونت، قربانیان خاموش یا نامرئی خشونت هسـتند. والدین اغلب تصور می‌کنند که کودکان آن‌ها به آن میزان از رشـد عقلی نرسیده‌اند کـه آنچه را می‌بینند به‌ذهن بسـپارند. در صورتی که برخی بررسـی‌ها نشـان داده است، کودکان حتی در یک سـالگی به شکل غیرکلامی اثرات مواجهه با خشونت میان والدین خود را به‌صورت آشفتگی‌های خواب، آشـفتگی‌های خلقی نشـان می‌دهند. بد رفتاری با کودکان با شماری از نشانه‌های جسمی در دوران بزرگسالی نیز مرتبط است.(۹)

در اغلب کشـورها کودک آزاری از سـوی والدین یا دیگران مشکل اجتماعی و بهداشتی است که می‌تواند صدمات جدی به کودکان وارد کرده حتی موجب مرگ ایشان گردد.(۱۰)

صمیمیت در رابطه همسـران فرایندی تعاملی اسـت که هسته اصلی آن شـناخت، فهم و پذیرش فرد مقابل، همدلی با احسـاس‌های او و قدرشناسـی از دیدگاه بی‌همتای وی نسبت به جهـان اسـت. صمیمیت به‌عنـوان یک نیاز اساسـی در انسان مفهوم‌سازی می‌شود. صمیمیت نیاز واقعی اسـت که رشـته‌های تحولی خاصـی دارد و از نیازی بنیادی‌تر به نام دلبستگی نشـات می‌گیرد. آشفتگی‌های شـدید در ایجاد دلبسـتگی مـادر و نوزاد یا ناتوانی در شـکل‌گیری دلبسـتگی سـالم در دوران کودکـی به هر دلیلی که هسـت، پیامدهای ناگواری برای رشـد دلبستگی در زندگی آینده دارد.(۱۱)

مفهـوم صمیمیت و نزدیکی از نظر بیشـتر درمانگران، اساس چالش در روابط زناشویی و از پیش‌بینـی کننده‌های عمده موفقیت در درمان‌های زناشویی است.(۱۲) در مجموع، بر اسـاس آنچه گفته شـد هـدف پژوهش بررسی رابطه آزاردیدگی و خشونت دوران کودکی بـا صمیمیت زناشـویی در زوجین ناسازگار بود.

روش

جامعه‌آمـاری این پژوهش توصیفی-همبسـتگی عبارت بود از کلیه زوجین متقاضی طلاق توافقی که در سـال ۹۴ به دادگستری استان قزوین مراجعه نموده و متقاضی طلاق توافقی بودند. از بین زوجین ناسازگار شصت زوج(صد و بیست نفر) به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند.

معیارهای ورود به پژوهش: نداشتن بیماری روانی، دارا بودن سلامت جسمی و نداشتن اعتیاد.

ابزار پژوهش

مقیاس مواجهه کودک با خشـونت خانگی ادلسون و همکاران (CEDV) نسـخه ایرانی: این مقیاس درجه مواجهه با اشکال مختلف خشونت در کودکان از ابعاد مختلف (مواجهه با خشونت پدر علیه مادر، مواجهه با خشونت در محله یا مدرسه، مواجهه با مشاجره والدین، درگیری کودک در خشونت والدین، خشونت بزرگسالان علیه کودک، مواجهه با عوامل خطرزای زندگی، مواجهه با خشونت از طریق استفاده از فناوری‌های تصویری خشونت‌بار) اندازه‌گیری می‌کند. این پرسشنامه دارای سـی سـئوال و هدف آن اندازه‌گیری درجه مواجهه با اشکال مختلف خشـونت در کودکان از ابعاد مختلف است.(۱۳) در یک پژوهش، روایی و پایایی این پرسشـنامه مورد آزمایش قرار گرفته اسـت. اجرای هم‌زمان این مقیاس با پرسشنامه خشونت جسمی والدین حاکی از روایی همگرای قابل قبول این مقیاس است. همچنین برای پایایی آن از ضریب آلفای کرونباخ اسـتفاده شـد و مقدار ۰/۸۶ برای این پرسشـنامه به‌دسـت آمد که حاکی از پایایی خوب این مقیاس است. این پرسشنامه به‌صورت لیکرت از هرگز یک تا تقریبا همیشه چهار نمره‌گذاری شده است.(۱۴)

پرسشنامه کودک آزاری ایرانی: برای سنجش میزان آزاردیدگی دوران کودکی از این پرسشنامه استفاده شد. این پرسشنامه از پرسشـنامه غربالگری کودک آزاری (ICAST) برگرفته شـده اسـت. این پرسشنامه بیست و شـش سئوال و سه خرده مقیاس، کودک آزاری عاطفی و فیزیکی و غفلت دارد.

در پژوهش‌های صورت گرفته، روایی و پایایی این پرسشـنامه مورد آزمایش قرار گرفته اسـت. برای پایایی این مقیاس

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-05]

از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. و مقدار ۰/۹۷ برای این پرسشنامه به‌دست آمد که حاکی از پایایی خوب این مقیاس است. پایایی ابزار پژوهش در پژوهش حاضر به شیوه ضریب همبستگی درون خوشه‌ای و به روش آلفای کرونباخ بررسی شد. سئوال‌های این پرسشنامه به‌صورت طیف چهار گزینه‌ای(همیشه، گاهی اوقات، به‌ندرت و اصلا) است. هر سئوال درطیف لیکرت به صورت چهارگزینه‌ای از همیشه(نمره چهار) تا اصلا(نمره یک) پاسخ داده می‌شود. نمره فرد از طریق جمع نمرات گزینه‌ها به‌دست می‌آید.(۱۵)

پرسشنامه صمیمیت زوجین: برای سنجش میزان صمیمیت زوج‌ها از استفاده شد. این پرسشنامه شامل هشتاد و هفت سئوال و دارای نه خرده مقیاس است که عبارتند از: صمیمیت هیجانی، صمیمیت عقلانی، صمیمیت جسمانی، صمیمیت اجتماعی-تفریحی، صمیمیت ارتباطی، صمیمیت معنوی(مذهبی)، صمیمیت روان‌شناختی، صمیمیت جنسی و صمیمیت کلی. پرسشنامه صمیمیت زوج‌ها روی سی نفر از والدین دانش‌آموزان یکی از دبستان‌های دخترانه شهر اصفهان انجام شده است. برای تعیین روایی سئوال‌ها از روش همبستگی هر سئوال با نمره کل آزمون استفاده شد. سئوال‌هایی که ضریب همبستگی آن‌ها با نمره کل معنادار نبود، همچنین سئوال‌هایی که در سطح پنج صدم معنادار بودند، حذف گردید. هشتاد و هفت سئوال که در سطح حداقل یک صدم با نمره کل همبستگی داشتند، انتخاب شدند. به‌منظور بررسی روایی هم‌زمان پرسشنامه صمیمیت زناشویی از مقیاس صمیمیت واکر و تامپسون ۱۹۸۳ استفاده شده است. نتایج نشان داد که همبستگی بین آزمون صمیمیت زناشویی اولیا و مقیاس صمیمیت واکر و تامپسون ۱۹۸۳ برابر با نود و دو صدم است که در سطح یک صدم معنادار است.(P<۰/۰۱، r= ۰/۹۲) همچنین میانگین و انحراف معیار در پرسشنامه صمیمیت زناشویی اولیا به‌ترتیب ۳۰۷/۸۰ و ۵۸/۷۵ و در مقیاس صمیمیت واکر و تامپسون ۱۹۸۳ به‌ترتیب ۵/۲۴ و ۱/۰۵ به‌دست آمد.(۱۶) برای تعیین پایایی آزمون از آلفای کرانباخ استفاده شده است. ضریب اعتبار پرسشنامه از طریق محاسبه ضریب آلفا ۹۸/۵۸ گزارش شده است. پایایی ابزار پژوهش در پژوهش حاضر به شیوه همسانی درونی و به روش آلفای کرونباخ بررسی شد. مقادیر پایایی به‌دست آمده از نظر آماری قابل قبول است، که نشان می‌دهد سئوال‌های ابزار پژوهش از همسانی درونی قابل قبولی برخوردار است و صفت مورد نظر را با دقت خوبی اندازه گرفته است.(۱۶و۱۷)

قبل از شرکت دادن آزمودنی‌ها در پژوهش، اطلاعات لازم درمورد اهداف، طول مدت پژوهش و نحوه همکاری در طول مطالعه به بیمار و همراه او داده شد. پس از کسب رضایت کتبی آگاهانه از آنان، به‌عنوان واحد مورد پژوهش انتخاب شدند. همچنین به افراد و مراکز مورد پژوهش این اطمینان داده شد که اطلاعات گردآوری شده، محرمانه تلقی شده و نتایج برای هر بیمار محفوظ خواهد ماند. در پایان به آزمودنی‌های مورد پژوهش این اطمینان داده شد که در هر مرحله‌ای از کار در صورت عدم تمایل می‌توانند از دور مطالعه خارج شوند، و شماره تلفنی جهت تماس دراختیار همه قرار داده شد تا درصورت نیاز بتوانند سئوالات و مشکلات خود را با پژوهشگر درمیان بگذارند. پس از تکمیل فرایند جمع‌آوری داده‌ها، داده‌ها با استفاده ازضریب همبستگی پیرسون وتحلیل رگرسیون مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها

شاخص‌های مرکزی و پراکندگی متغیرهای اصلی مورد پژوهش در جدول شماره یک بیان شده است.

به‌منظور آزمون نرمال بودن توزیع داده‌ها از آزمون کولموگروف اسمیرنف استفاده شد. یافته‌ها نشان داد، توزیع داده‌های کلیه متغیرها (خشونت دوران کودکی، کودک آزاری و صمیمیت زناشویی) نرمال هستند چون سطح معنی‌داری کلیه متغیرها از آلفای پنج صدم بزرگتراست.(P>۰/۰۵)

جدول شماره دو نشان داد بین آزار دیلگی و صمیمیت زناشویی در زوجین ناسازگار رابطه وجود دارد.(sig=۰۰۰۱، r=۰/۳۰۲)

همچنین جدول شماره دو نشان می‌دهد بین خشونت دوران کودکی و صمیمیت زناشویی درزوجین ناسازگار رابطه وجود داشته است.(sig=۰/۰۰۹، r=۰/۲۳۹)

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-05]

جدول(۱) شاخص‌های مرکزی و پراکندگی متغیرها

متغییر	تعداد	میانگین	انحراف معیار	مینیمم	ماکسیمم
آزاردیدگی	۱۰۳	۵۵/۶۵	۱۱/۱۸	۳۴	۹۳
خشونت دوران کودکی	۱۰۳	۶۱/۱۴	۱۳/۶۷	۳۰	۹۸
صمیمیت در زوجین	۱۰۳	۲۵۴/۸۲	۱۶/۲۶	۱۹۸	۲۹۵

جدول(۲) ضریب همبستگی پیرسون متغیرها

متغیر	آماره	کودک آزاری	صمیمیت زوجین
کودک آزاری	ضریب همبستگی پیرسون	۱	۰/۳۰۲ (**)
	سطح معنی داری دو دامنه		۰/۰۰۱
	تعداد	۱۰۳	۱۰۳
	آماره	خشونت کودکی	صمیمیت زوجین
خشونت دوران کودکی	ضریب همبستگی پیرسون	۱	۰/۲۳۹ (**)
	سطح معنی داری دو دامنه		۰/۰۰۹
	تعداد	۱۰۳	۱۰۳

جدول(۳) خلاصه مدل

مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F مقدار	سطح معنی داری
رگرسیون	۱۴۸۲۶/۵۵۴	۲	۷۴۱۳/۲۷۷	۸/۷۳۳	۰/۰۰۰
مقادیر باقیمانده	۹۹۳۲۱/۸۱۳	۱۱۷	۸۴۸/۹۰۴		
کل	۱۱۴۱۴۸/۳۶۷	۱۱۹			

جدول(٤) ضرایب رگرسیون برای پیش‌بینی صمیمیت زناشویی

مدل	ضرایب استاندارد نشده		ضرایب استاندارد شده	T	سطح معنی داری
	B	خطای استاندارد	مقدار بتا		
مقدار ثابت	۱۳۳/۳۴	۱۹/۷۳		۶/۷۵	۰/۰۰
خشونت کودکی	۰/۵۱۹	۰/۲۲۸	۰/۱۹	۲/۲۷	۰/۰۲
کودک آزاری	۰/۷۹۳	۰/۲۵۳	۰/۲۷	۳/۱۳۱	/۰۰۲

آزار دیدگی وخشونت دوران کودکی صمیمیت زناشویی زوجین ناسازگار را پیش‌بینی می‌کند. جهت آزمون این فرضیه از تحلیل رگرسیون چندمتغیره استفاده شد.(جدول شماره سه) یافته‌ها نشان می‌دهدکه کلیه متغیرها به‌طور همزمان وارد تحلیل شده‌اند. (متغییرهای ورودی: خشونت دوران کودکی و کودک آزاری بودندو متغییر خارج شده: وجود نداشت)

یافته‌ها جدول شماره سه نشان می‌دهد، در مجموع متغیرهای آزار دیدگی وخشونت دوران کودکی دوازده صدم درصد واریانس متغیر صمیمیت زناشویی زوجین ناسازگار را تبیین می‌کنند.

نتایج به‌دست آمده در جدول شماره چهار نشان می‌دهد، متغیرهای خشونت دوران کودکی وآزار دیدگی در مجموع دوازده درصد واریانس متغیر صمیمیت زناشویی زوجین ناسازگار را تبیین می‌کند. همچنین نتایج آزمون معناداری R^2(ضریب تعیین) را تایید می‌کند. زیرا سطح معناداری محاسبه شده از آلفای پنج صدم کوچکتر است . به‌عبارت دیگر $P<۰/۰۵$ است. در نهایت مقادیر جدول ضرایب، تبیین کنندگی متغیرهای خشونت دوران کودکی وآزار دیدگی را تایید می‌کند. مقادیر مربوط به بتای مولفه خشونت دوران کودکی برابر با ۰/۱۹۸ است و نشان می‌دهد چنانچه یک واحد متغیر خشونت دوران کودکی افزایش یابد به مقدار بیست درصد صمیمیت زناشویی زوجین ناسازگار تغییر می‌یابد . همچنین مقادیر مربوط به بتای مولفه آزار دیدگی برابربا ۰/۲۷۳ است و نشان می‌دهد، چنانچه یک واحد متغیر آزار دیدگی (کودک آزاری) افزایش یابد به مقدار سی درصد صمیمیت زناشویی زوجین ناسازگار تغییر می‌یابد. ونتایج حاکی از این است که متغیر کودک آزاری از پیش‌بینی کنندگی رگرسیونی بالاتری نسبت به متغیر خشونت دوران کودکی برخوردار است.

بحث و نتیجه گیری

به‌طور کلی یافته‌های پژوهش نشان دادکه بین آزار دیدگی و صمیمیت زناشویی درزوجین ناسازگار رابطه وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد که صمیمیت عاطفی با کودک آزاری فیزیکی رابطه منفی دارد. به این معنی که هر چه

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-05]

کودک آزاری فیزیکی افزایش یابد صمیمیت هیجانی کاهش می‌یابد. این یافته همسو با یافته‌های بالبی در نظریه دلبستگی است. به نظر می‌رسد روابط اجتماعی طی پاسخ به نیازهای زیست‌شناختی و روان‌شناختی والدین و کودک پدید می‌آیند. اگر اطرافیان از کودک مراقبت کنند و در کنارش بمانند، درنتیجه عمده کنش متقابل بین مادر و کودک، به‌وجود آمدن نوعی دلبستگی عاطفی بین فرزند و مادر است.(۷)

صمیمیت عاطفی نیازمند برقراری ارتباط و سهیم شدن با تمامی احساسات همسر است. این احساسات هم شامل احساسات مثبت و هم شامل احساسات منفی است. قواعد نانوشته، بایدها و نبایدهایی که همسران در اثر فرایند تحول خود در خانواده اصلی خود یاد گرفته‌اند و طبق آن عمل می‌کنند در این نوع صمیمیت تاثیرگذار خواهد بود. اگر برخی همسران اجازه ندهند به راحتی عواطف بیان شوند، در چنین حالتی ممکن است طیف وسیعی از عواطف به‌صورت کامل بیان نشوند. اگر فرد در فرایند دلبستگی به نیازهایش توجه نشود، در فرایند صمیمیت به راحتی نخواهد توانست به نیازهای طرف مقابل توجه نماید.(۶)

نتایج پژوهش حاضر نشان‌داد که خشونت دوران کودکی با صمیمیت زناشویی در زوجین ناسازگار رابطه دارد.این یافته همسو با یافته‌های پژوهش‌هایی است که نشان می‌دهد بد رفتاری‌های دوران کودکی با برخی تشخیص‌های روانپزشکی نظیر افسردگی، اختلالات اضطرابی و اختلال استرس پس از سانحه ارتباط دارد و یافته‌های اسپرینگر و همکاران و سیلورن و همکاران را تایید می‌کند یافته‌های آنان نشان داد، سو رفتار فیزیکی در دوران کودکی به افزایش افسردگی، اضطراب، خشم، نشانه‌های بدنی و تشخیص‌های پزشکی می‌انجامد. زنان و مردان میانسالی که در کودکی در معرض سو رفتار فیزیکی بوده‌اند به لحاظ سلامت روانی و فیزیکی در مقایسه با گروه گواه وضعیت بدتری دارند.(۵و۱۷)

نتایج نشان داد، مواجهه با خشونت پدر علیه مادر با صمیمیت هیجانی، صمیمیت روان‌شناختی و کلی رابطه مثبت دارد. این یافته همسو با یافته‌های پژوهش‌هایی است که نشان می‌دهند زنان بزرگسالی که در دوران کودکی شاهد خشونت خانوادگی بوده‌اند در مقایسه با گروه گواه پریشانی بیشتر و سازگاری اجتماعی کمتری از خود نشان داده‌اند. مواجهه با مشاجره والدین با صمیمیت هیجانی و تمام ابعاد صمیمیت رابطه مثبت دارد. این یافته همسو با یافته‌های شاو و کراوس و گودین است. اثرات خشونت فقط به قربانیان آن محدود نشده بلکه شاهدان آن را نیز در بر می‌گیرد.(۵و۶)

یافته‌های جانبی دیگر نشان داد مواجهه با خشونت در محله با صمیمیت جسمانی و کل مقیاس رابطه مثبت دارد. این یافته با یافته‌های پژوهش ماندال و زالوسکی همسو است. آثار طولانی مدت و کوتاه مدت خشونت بستگی به عوامل متعددی دارد که شامل سن، آسیب‌پذیری کودک، مدت زمان تداوم خشونت، شدت خشونت، میزان دسترسی کودک به حمایت‌های دیگر دارد.(۱۸و۱۹) برخی پژوهش‌ها نشان می‌دهند عوامل محافظت کننده نقش مهمی در کاهش خشونت خانوادگی دارند.(۲۰)

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که متغیرهای خشونت دوران کودکی وآزار دیدگی در مجموع دوازده درصد واریانس متغیر صمیمیت زناشویی زوجین ناسازگار را تبیین می‌کند. در نهایت مقادیر تبیین کنندگی متغیرهای خشونت دوران کودکی وآزار دیدگی را تایید می‌کند. مقادیر مربوط به بتای مولفه خشونت دوران کودکی نشان می‌دهد چنانچه یک واحد متغیر خشونت دوران کودکی افزایش یابد به مقدار بیست درصد صمیمیت زناشویی زوجین ناسازگار تغییر می‌یابد. همچنین مقادیر مربوط به بتای مولفه آزار دیدگی نشان می‌دهد، چنانچه یک واحد متغیرآزار دیدگی افزایش یابد به مقدار سی درصد صمیمیت زناشویی زوجین ناسازگار تغییر می‌یابد. نتایج حاکی از این است که متغیر کودک آزاری از پیش‌بینی کنندگی رگرسیونی بالاتری نسبت به متغیر خشونت دوران کودکی برخوردار است.

محدودیت‌ها

داده‌های پژوهش به‌وسیله پرسشنامه‌های خودسنجی جمع‌آوری شده است و احتمال دارد پاسخ آزمودنی‌ها سوگیری داشته باشد. یافته‌های پژوهش برای زوجین ناسازگار قزوین قابل تعمیم است و باید از تعمیم آن به گروه‌های دیگر اجتناب شود. تردید در صداقت پاسخ‌دهندگان و این‌که آیا پاسخ‌دهندگان به پرسش‌ها صادقانه جواب داده‌اند یا سعی کرده‌اند خودشان را بهتر نشان دهند. پرسشنامه در

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-05]

بحرانی‌ترین لحظات زندگی فردی زوجین ناسازگار اجرای شده است. شـرایط هیجانی حاکم بر دادگاه نیز ممکن است بر شیوه پاسخ‌دهی تاثیرگذار بوده باشد.

پیشنهادات

پیشنهاد می‌شود برنامه‌های غربالگری برای شناسایی زودهنگام خشونت خانوادگی انجام شود. برنامه‌هایی برای آموزش شیوه‌های نوین فرزندپروری تدوین و اجرا شود تا از بروز خشونت خانوادگی و پیامدهای منفی آن پیشـگیری شود. کودکان آزاردیده تحت درمان‌های روان‌شناختی کارآمد قرار گیرند تا در بزرگسالی بتوانند روابط سازنده و صمیمانه‌ای با همسـر و فرزندان خود برقرار کنند.

منابع

References:

1. Dildar, S., Sitwat, A., & Yasin, S. Intimate enemies: Marital conflicts and conflict resolution styles in dissatisfied married couples. Middle-East J of Scientific Research. 2013; 15(10): 1433-1439.
2. Tavakol, M., Zarei, E., & ZynaliPour, H. Z. A comparison between controlling behaviors, intimacy and marital adjustment of Iranian couples resident. Academic Journal of Psychological Studies. 2014; 3(7): 415-422.
3. Ghazanfari, f. Relationship between Family Relations Model and Family Violence Against Women in Lorestan Province, 2010; 12 (46): 495-488 . [In Persian].
4. Kazemian,S, Bagheri, GH, Bahmani, N,Khalili, SH, Bagheri, L, Abolfathi, M. Determining the effectiveness of short-term self-regulatory couple therapy on marital infertility infertile couples. 2013; 5 (18): 368-379[In Persian].
5. Briere, J. & Lanktree, C.B. Treating complex trauma in adolescents and young adults. Thousand Oaks, CA: Sage; 2011.
6. Nasr Isfshsni N, Etemadi A, Shafie Abadi A. Effect of meaning-centered training on marital intimacy of women. J Qazvin Univ Med Sci. 2013; 17(1):42-47.URL:http://journal.qums.ac.ir/article-1-1419-fa.html[In Persian].
7. Khamseh A, Hosinian S. The Study of the Role of Childhood Violence Experience and the Patterns of Violence and Intimacy among Married College Students. CPAP. 2010; 1 (43) :39-48. [In Persian].
8. Pournaghash tehrani, Seyed saeid. Assessment of the causes of domestic violence in families in Tehran. 2005; 13: 23-36.
9. Sabina, C., Cuevas, C. A., & Cotignola-Pickens, H. M. Longitudinal dating violence victimization among Latino teens: Rates, risk factors, and cultural influences. J of adolescence. 2016; 47: 5-15.
10. Gilbert, R., Widom, C. Browne, K., Fergusson, D., Webb, E., & Janson, S. Burden and consequences of child maltreatment in high-income countries. The Lancet. 2011; 373: 68-81.
11. Bagarozi, D. (2001). Health Therapy. Hasan Hamidpur and Zahra Andozes. Tehran: Asim Publishing; 2008. [In Persian].
12. Crowe, M, Ridley, M. Practical Couple Therapy with a Systemic-Behavioral Approach, Translated by Ashraf Al-Sadat Mousavi, Tehran, Mehr Kavian; 2005. [In Persian].
13. Edleson, J. L. and et al. Measuring children's exposure to domestic violence: The development and testing of the Child Exposure to Domestic Violence (CEDV) Scale, Children and Youth Services Review, 2008; 30(5): 502-521.
14. Rahimi, H; Rafee, H; Vamaqi, M; Sajadi, H. Validating a Scale for Child Exposure to Family Violence. Journal of Social Welfare. 2014; 13 (51): 167-187.
15. Pournaghash tehrani, S. Assessment of the causes of domestic violence in families in Tehran. Daneshvar rafter. 2006; 12 (13): 23-36. [In Persian].
16. Oliya, Narges. The effect of empowering marital life on increasing couple intimacy. Family quarterly. 2007; 2(1): 48-59.
17. Olia, N; Fatehizadeh, M; Bahrami, F. Effect of Educating Life Enrichment on Increasing Couples' Intimacy. J of Family Research. 2012; 2 (6): 119-135. [In Persian].
18. Hoseinkhani, Z; Nejat, s; Majdzadeh, R; Mahram, M; Aflatooni, A. Designing a Questionnaire for Assessing Child Abuse. Faculty of Hygiene and Institute of Hygiene research J. 2014; 11 (3): 29-38.
19. Mandal, E., Zalewska, K. Childhood violence, experience of loss and hurt in close relationships at adulthood and emotional rejection as risk factors of suicide attempts among women. Arch. Psychiatry Psychother. 2012;3:45–50.
20. Curry, T.R., Morales, M.C., Zavala, E. et al. Why is Family Violence Lower among Mexican Immigrants? The Protective Features of Mexican Culture .J Fam. 2018; 33: 171. https://doi.org/10.1007/s10896-017-9947-y.

wnloaded from socialworkmag.ir on 2026-11-05]